

Asia: VN/7202/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi uudeksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Ei lausuttavaa

Ei lausuttavaa - toteaminen

-

Lausuttavaa

Yleisiä huomioita esityksestä

Viranomaisvalvonnan koordinointi

Voimassa olevassa vaarallisten aineiden kuljetuksista (VAK) annetussa laissa Liikenne- ja viestintävirastolle on säädetty valvontatehtäviä muissa kuljetusmuodoissa, mutta ei tieliikenteessä. Suomen ympäristökeskus kannattaa Liikenne- ja viestintävirastoa viranomaisvalvontaa koordinoivaksi viranomaiseksi. Kuten hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, valvontaa olisi suoritettava siten, että se kohdistuu asianmukaisesti koko kuljetusketjuun, kuljetusten valmisteluun ja varmistamiseen siten, että valvonnan kohteena ei ole vain kuljetuksen suorittajan toiminta. Valvonnan on kohdistuttava eri kuljetusosapuoliin, eri kuljetuksen vaiheisiin ja koko lain soveltamisalan velvollisuuksien valvontaan. Aluskuljetusten valvontaa olisi nykyistä enemmän kohdennettava mahdollisten sellaisten yksiköiden löytämiseen, joissa kuljetetaan vaarallisia aineita joko kokonaan ilmoittamatta tai väärillä tiedoilla. Tällaiset tullaamattomat lastit ovat aiheuttaneet suuria alusonnettomuuksia ja niihin liittyen myös ympäristövahinkoja ympäri maailmaa.

Soveltamisala

-

Tilapäinen säilytys

-

Turvauhat

-

Reittirajoitusten uudistaminen tiekuljetuksissa

-

Osapuolten velvollisuudet

-

Markkina- ja valvonta

-

Valvonta

-

Viranomaisten toimivalta

-

Sanktiointien uudistaminen

-

Huomioita liitelaista

-

Esityksen vaikutukset viranomaisiin ja yrityksiin

-

Asetus ja sen vaikutukset viranomaisiin ja yrityksiin

Suomen ympäristökeskus pitää nyt valmisteltua asetusehdotusta hyvänä ja katsoo sen parantavan vaarallisten aineiden kuljetusturvallisuutta. Suomen ympäristökeskus katsoo, että tilapäisen säilytyksen ja varastoinnin rajapinta on ollut epäselvä ja nyt esitetty asetukset selkeyttävät tilannetta.

Suomen ympäristökeskuksen kannattaa esitystä, jonka mukaan sisäinen pelastussuunnitelma vaadittaisiin kaikilta rataverkolla olevilta alueilta, joissa kuormataan tai puretaan vaarallisia aineita sisältäviä vaunuja, täytetään tai tyhjennetään vaarallisten aineiden kuljetussäiliöitä taikka tilapäisesti säilytetään vaarallisia aineita sisältäviä rautatievaunuja, kun taas voimassa olevan VAK-lain vaatimusten mukaan se vaaditaan vain niille ratapihoille, joilta vaaditaan turvallisuusselvitys. Vastaavasti Suomen ympäristökeskus pitää hyvänä sitä, että voimassa olevia satamassa tapahtuvaa tilapäistä säilytystä koskevia vaatimuksia laajennettaisiin osittain myös muihin tilapäisen säilytyksen paikkoihin, ja tilapäiseen säilytykseen liittyvää sisäistä pelastussuunnitelmaa koskevaa velvollisuutta laajennettaisiin koskemaan kaikkia tilapäisen säilytyksen paikkoja ja vastuuhenkilövaatimuksen asettamista tällaiselle paikalle. Positiivisena turvallisuutta edistävänä asiana voidaan pitää myös

vaatimusta turvallisuusneuvonantajan nimeämisestä ja ilmoittamisesta Liikenne- ja viestintävirastolle.

Suomen ympäristökeskus kannattaa ehdotusta sisäisen pelastussuunnitelman toimittamisesta Liikenne- ja viestintävirastolle, kun se laaditaan ensimmäisen kerran. Virastolta ei edellytetä varsinaista suunnitelman hyväksyntää, mutta se pyytäisi nykyiseen tapaan lausunnon pelastusviranomaiselta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta sekä aluehallintovirastolta, ja lausunnot saatuaan virasto antaisi näkemyksensä suunnitelmasta.

Uudenlaisiin uhkiin varautumisessa Suomen ympäristökeskus kannattaa henkilöstön luotettavuuden selvittämistä VAK-kuljetuksiin liittyen. Kuljetuksia suorittavan yrityksen ja kuljetustehtäviin liittyvien yritysten omaehtoisena varautumismenetelmänä olisi tarkoituksenmukaista sallia suppean henkilöturvallisuusselvityksen tekeminen.

Muita huomioita

-

Silvo Kimmo
Suomen ympäristökeskus SYKE - SYKE/KTK